

Velja v Ljubljani

in po pošti:

leto	K 34-
pol leta	" 42-
tri leta	" 21-
en mesec	" 7-

Za inozemstvo:

za celo leto naprej	K 95-
za pol leta	" 50-
za četrt leta	" 26-
za en mesec	" 9-

Jugoslavija

Licitjalna knjižnica

Vredništvo je na Starem trgu štev. 19. Telefon Nov. 339. Upravljanje je na Marijinem trgu štev. 8. Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 dinarjev.

Na pismene naročbe bres posiljatve denarja se ne moremo izkrati.
Naročnik naj posiljajo naročnino po nakazilu. —
Oglesi se računajo po postnem prostoru in svinem visok ter 45 mm stor za enkrat edkrat popust.

Vprašanjem glede inšerata i. dr. se naj prileži za odgovor deplinska ali znanka. — Doplaj naj se frankirajo. — Reklopki se ne vračajo.

Vesti iz Pariza. — Veliki nemiri v Italiji.

Revolucionarno gibanje med italijanskim vojaštvom. — Razmere na Koroškem.

Komunisti v Jugoslaviji. — Prva katoliška procesija v Belgradu.

Mi smo pripravljeni.

Svet famozne četvorice na mirovni konferenci v Parizu je po vseh Agencije Havas razpravljal na veliko soboto o bodoči pripadnosti Reke in italijanskih zahtevah po našem ozemlju.

Usoda naših bratov in sester na zapadu naj bi bila torej že odločena. V koliko je že izvršena dolečitev naše zapadne meje, ne moremo še poročati, ker nismo prejeli nobenega tezadevnega uradnega poročila. Z zasebnimi vestmi pa močemo vznemirjati naše javnosti, ki je že itak dobro poučena o delovanju mirovne konference in o takozvani „rešitvi“ našega vprašanja napram neprijateljski Italiji.

Na drugem mestu priobčujemo razglas „Slovenski javnosti“, katerega je posiljal Lj. dop. ur. na ukaz Deželne vlade za Slovenijo vsam uredništvu v priobčitev.

Prepričani smo, da naš v trpljenju preizkušeni narod ne bo dal nikakega povoda, da bi Italijani vsled demonstracij in nemirov v Sloveniji, prestopili demarkacijsko črto pod protvezo, da morajo pri nas napraviti red. Italijansko armadno vodstvo bi s takim manevrom rado preprečilo nevernost, ki preti vojaštvu v zasedenem ozemljju s strani boljševiških agitatorjev. — Mi smo pripravljeni na vse, tudi na najhujše. Saj vemo že davno, da ne smemo pričakovati iz Pariza ničesar dobrega. Vemo pa tudi, da ne smemo kot kulturni narod nastopati izzivale proti močnejšim, ki bi izrabili svojo premoč v našo škodo. prideč, ke pokažemo pred vsem svetu sveje nevoljo nad nasrečnim izidom mirovne konference v Parizu l. 1919.

Ohranimo bladno kri, če tudi se kreje naša srca v žalosti in bolečini

nad začasno izgubljenimi brati in sestrami na Krasu, ob Soči in ob divni Adriji. Naše ljudstvo onstran jugoslovanskih mejnikov ne bo izgubljeno nikdar. Preveč je v njem naše vroče jugoslovanske krvi, da bi moglo zdušiti svoje srčno hrepene po rešitvi izpod italijanskega jarma. Naši bratje in sestre, ki bodo začasno povrčali ozemlje „della gran madre Italia“, so kri naše krvi, in te krvi ne damo nikomur, dokler ne neha biti zadnje jugoslovansko srce!

Opozarjam našo javnost, naj se vede mirno in dostojno napram tujim oficirjem, ki se nahajajo službeno v naši državi. Naša žalost naj bo veličastna, naš molk — imponantan dokaz zrelosti našega jugoslovanskega naroda.

Mi smo pripravljeni na vse. Hladnokrvno hočemo prenesti zadnji udarec sovražnega imperializma, ki svest si svoje premoči, nameščava uničiti naše narodno ujedinjenje. Toda ni sile na svetu, ki bi omajala našo vero v jugoslovansko bodočnost v enotni državi vseh Jugoslovjanov. Ni daleč čas, ko se združijo naši obmejni bratje za vedno z nami . . .

Slovenski javnosti.

Ljubljanski deplinski urad je izvedel, da Italijani te dni po brezjavu in po telefonu, s tiskom in z ustnim obveščanjem med nami trosijo skrajno uengodno vesti o baje že izvršeni dolečitvi naše zapadne meje in o pripadnosti naših obmejnih krajev in naše obmejne zemlje. To delajo zato, da bi v nas izzvali demonstracije in nemire, kar bi jih upravičilo, zaneseti našo zemljo vso do Zidanega mostu. Tak

pohod je zanje nujna potreba, ako naj se jim posreči, odtegniti italijansko vojaštvu pogibeljnim vplivom, ki mu prav sedaj pogubuje nego kdaj prete iz Trsta, kjer dobivajo komunisti od dne do dne večjo moč. Spričo vsega tega pozivamo slovensko javnost, naj si ohrani mirno kri, pa naj se glasne vesti tako ali tako. Dobro naj si obdrži v spominu, da vsem tem vestam ni verjeti, ker jih v svojo korist v svet tresi neprijatelj. Ali se je sploh že kaj odločilo glede naše meje in kako se je odločilo, o tem bo javnost brez odloga in brez olepkovanja obvestil naš obveščevalni urad.

Pozdrav trpečim bratom v zasedenem ozemljju.

Dragi bratje in sestre! Sokoli in Sokolice, zbrani na sestanku primorskih Sokolov v Ljubljani, dne 17. apr. 1919, Vam pošiljajo najiskreneje pozdrave in bratski Na zdar!

Naša srca in naše misli so pri Vas!

Prisegamo Vam, da hočemo posvetiti vse svoje sile Vam in naši ožji domovini. Prisegamo Vam, da se hočemo bojevati za Vas, do zadnjega diha, prisegamo Vam, da Vas ne bomo nikdar pozabili.

V težkih in preizkušnje polničasih spomnite se na nas in bodite prepričani, da pride tudi za Vas dan svobode, da tudi Vi dočakate dan snidenja.

V roki moč, v mislih domovina, v srcu odločnost, je naše geslo, in po tem geslu se hočemo ravnati, da dosegemo naš cilj, ki zveni v reku „Enakost, bratstvo, svoboda!“ Na zdar!

Draginja, valuta in vojno posojilo.

Odkar obstoji Jugoslavija, je dosegla draginja naravnost nezgodno visokost. Najnujnejše potrebni predmeti se poskušili v cenah za skoraj 100%. Vse se pritožuje, vse stoka in tvarna! Vsakdo ve, da je temu vzrok edinolet sedanja obstoječa valuta. Sedanj denar nima nikakršne vrednosti. Nihče mu ne zaupa. V tem pogledu smo si vsi na jasnem. Radi tega tudi producent noči ničesar prodati. — Če prosiš kmečkega posestnika, ki ima sicer veliko blaga, da ti proda bodisi n. pr. nekaj koruze, ali prosa, itd., dobliš odgovor: „Za ta denar ne prodam ničesar, ker mi je ljubše blago, nego vič vreden papir.“ Kupec pa, ki najne rabi blago in ga mora imeti, primoran je ponujati prostovoljno producentu teliko časa vedno višjo in višjo ceno, da producent z visoko ceno končne vendarle omami in da se da producent le vsled visoke cene pregevoriti, da predā svoje blago. — Tako raste dnevno draginja in bode tudi rastla toliko časa, dokler bomo imeli sedanje valuto. Vsakdo te uvideva, le banke, trgovci in imoviteši sloji tega nečejo uvideti.

Cudno je, da se je vlada ravno s temi sloji, z bančnimi ravnatelji in trgovci, glede ureditve valute posvetoval. Naše valute namreč ni mogoče drugače rešiti, nego na ta način, da se na mesto krone izda denar, recimo „dinar“, ki bo vsaj deloma toliko vreden, kakor je bila poprej vredna 1 krons. V to svrhu pa je treba brezpogojno tri četrt sedanjega denarja uničiti, to je: 4 krone sedanjega denarja bo treba dati za 1 novo korno ali en dinar, itd. Da se temu

ADMIR LEVŠNIK,

75. nadaljevanje

Višnjeva repatica.

Eh, videla boš, kadar bomo stali takorekoč visoko nad vso golaznijo — kadar izderemo noge iz blata in se zapremo v svoj hram!... Vse te Divjake in Skalone, Fabine in Pohline poženem takrat čez prag, zakaj natura naših ljudi je suženjska in potrebuje zaničevanja... In vsi bodo ležali pred nami na trebuhu in nas častili po božje; nihče se ne bo predvrnil obrniti jezik; zdaj komandiram, takrat bom — vladal! V kraljevski pezi je obstal pred tem ter prekrižal roke na prsh.

„Same da ti ne bi nasprotovala politika,“ je menjala gospa Antoinetta skrbljivo.

„Kakšna politika, in kje?“

„I, kar si storil za narod... Da ti ne bišteli v zle, ko se bo grof potezal zate, češ, mož je nevaren, rovaril je in stal na braniku za ljudske pravice...“

„Hahaha! Doktor je posinel od smeja. Za narod! Za ljudske pravice! O, te ženske — hahaha!

Kako si vendar predstavljaš svet, nedolžnost prismojena? Mari me nisi videla pri delu? Da mi ne bi nasprotovalo — s takšno protekcijo! En sam pankrt njegevega veličanstva zaledje več od vseh cesarskih namestnikov... Ne glede na to, da so itak na moji strani... Kaj pa sem storil za narod? Ali ti kaj veš? Jaz ne! Seve, za ljudstvo se piše zgodovina drugače... ali čista resnica je, da nisem ukrenil

ničesar, kar me bi bilo nazadnje v golem interesu vlade; vodo sem jem gonil na milin... to vedo kakor jaz in vsak parmeten človek... in to je vse moje rovarstvo.“

„Nemara bodo zahtevali, da se izkažeš javno ter stopiš povsem na njihovo stran?“

„In če? Naj zahtevajo in pokažejo, kaj mi doda za to — drugega vprašanja ne vidim!“ je vzkliknil Smučiklas prdušenim glasom, brez iskrice sramu v pogledu, ki ga je zasadil naravnost v soprogine oči.

„Naj pokažejo ceno — kupčija je kupčija; ako se ne plašijo troškov, storim, kar treba... več, nego sem storil dozdaj — storim vse, z eno besedo...“

Kdo mi bo branil? Ljudje? Ljudstvo sodi le sebi enake — in Smučiklas, ni enak nikomur! Da, zdaj bi se bevsnil kdo o »narodni časti«; ali kadar se postaviš zraven naroda, postane narodna čast lari-fari... Vzemimo Šusteršiča: česa ni izdal? In je takorekoč naroden svetnik! Ali pa Skalona, ki je denunciral mlade ljudje — kdo se mu upa pljuniti v lice? In naj bi obsojali Smučiklasa, ko bo v žlahti s samim cesarjem! Eh stara, ti ne poznaš psihologije — ti ne veš, kaj je domovina... Dokler si pošten, te ima za hlapca; da te prizna za svojega očeta v pravem pomenu besede — ne le, da smeš, ampak celo moraš biti izdajalec!“

„Ih, papaček, ti si rojen za velike reči,“ je šepetal gospa Antoinetta že izpod odeje.

„Kaj je bil Napoleon v primeri s teboj?... Nu, podvizaj se, pridi k meni!...“

Že dolgo ni vreda zakonska ljubezen tako mladostno in vroče kakor nočoj, ko je bil slekel naš vzorni voditelj tudi svojo dušo do gelega; častihlejni Tončki se je zdelo, da ga svoj živ dan ni goljufala... Tudi spanje, ki je zazibalo nazadnje celo dvojico, je bilo pretkan s sijajem novih zvezd in s preroškimi sanjam o blesku in slavi. Livirirani sluge so korakali dostenjanstveno s srebrnimi pladnji v rokah, grb in krona sta se šopirila s svetle kočije, grof Künigsbruch je predstavljal tasta in tačo na dvoru... Nepregledna množica ljudstva se je trla po Cesarskem trgu ter klicala:

„Živel baron Smutschiklass!...“

Inveliki Smutschiklass je judomilo odzdravljaj balkona:

„Toper tan!... Toper tan!...“

Najbljija bodočnost je pokazala, da se pripravlja na resen zalet. Ako si pozvonil na vratih njegovega stanovanja, te je sprejet lakaj v prekrasni livrei, ki je igrala vse barve amazonskih papig; bronasto vazo v salonu je zamenilo sadreno doprsje »našega presvetlega vladarja,« kakor se je izražala gospa Antoinetta z izivajočim poudarkom, slovenske knjige so izginile z miz in komod, namesto »Fijakarskega prince« je igrala Nina cesarsko pesem, in Gvidon je našel na očetovi mizi osnutek nemškega govora, ki ga je pripravljal Smučiklas že naprej, da bi se v danem trenotku zahvalil za red in baronstvo. Vsa rodbina razen odvetnika samega se je učila francosko; slovensko besedo si komaj še slišal iz njihovih ust... (Dalej.)

banko in denarni zavodi z vso silo upirajo, bo več nego lakko umevno, ako se le vpošteva, kako razumejo banke svojo obrit, in sicer: vložnikom denara plačujejo 2%, istim pa, ki si izposojujejo pri njih denar, pa računajo do okoli 7%! — Za pravilno ureditev valute ni treba vprašati nikogar drugega, nago svojo lastne vest in vpoštevati dejanske razmere. Sedanja draginja je posledica izključno leta tega, da nima sedanja valuta nobene vrednosti. Ustanoviti je torej takoj valuto, ki boste imela vrednost in zaupanje ljudstva.

Obenem z upeljavo urejene valute se pa morajo z vso strogoštjo producentom in prodajalcem dolečiti maksimalne cene, katere morajo istočasno z ureditvijo valute pasti ravno za teliko, kater bo napram novi valuti padla desedanja krona!

Opozorjam torej vlado zadnjikrat resno, da regulira nemudoma valuto vprašanje in da se pri tem ne ozira na dolžnike, ki so regulacije valute boje. Če ne boste prestopovali uredili valutnega vprašanja, uredite ga boste razmere same, tako, kater morate naravnim potem priti. Draginja mora biti namreč konec!

Kar se pa nče vojnih posejih, pa zastopajo interesante stališča, da bi se jim morala vsa vojna posejih plačati. Te stališča je absurdne in neizvedljive! Če bi morali državljani nade nove države in vojna posejih plačati, bilo bi to skrajno krividno iz nasopečnih razlogov: Vojno posejih se podpisih: 1.) zasebniki, ki se imeli nevaje za upanje v bivše Avstrije in ki se verevali v zvago bivše Avstrije, torej ljudje brez pravega slovenskega priznanja, 2.) ljudje, ki se špekulari na visoke obresti, 3.) denarni zavodi, na katerih je prihajala vlada, in kateri niso imeli dovolj energičnih reprezentantov, da bi se vso deloma energično zoperstavili vladnim zakonom, 4.) mladološki, ki se imeli premikne postavne zastopnike.

Vsi ti ljudje pa so imeli priliko, da se e pravem času teh vojnih posejih iznebe in da jste predoje naprej, a vseka obrestna mera in zaupanje v zvago bivše Avstrije jih je ovirala na tem, da niso vojnih posejih pravčasno prodali. In sedaj naj bi mi davkoplăčevalci nove države tem lastnikom vojnih posejih plačevali vojno posejih? To bi bilo do skrajnosti krividno. Kdor je špekular na vojna posejila in na njih visoke obresti, naj nesi tudi škodo! Ako bi morali davkoplăčevalci naše države plačevati vojno posejih, bi s tem nastala v novi državi tako visoka bremena, da bi jih nihče ne mogel in tudi ne hotel prenašati. S tem bi se ljudstvo naravnost stile k izseljevanju in k splošni nezadevljivosti.

—kr—

Naše severne meje.

Razmere na Koroškem.

Velikovec, 20. aprila 1919.

Glaševi, ki prikajajo iz našega še ne zasedenega ozemlja na Koroškem so nad vse žalostai. Slovenskemu in nemškutarskemu kmstu so odgovali Nemci živino v gladni Celjevc; može in fante se prisili se boriti proti rodnemu bratom; polje je vsled pomanjkanja delavnih moči in rezervicije živine le deloma obdelano; tativne so valedakote pri nemških vojakih na dnevnem redu, vpeljati so morali vsled tega nočne varnostne straže; vojaštvo berači pri ubogih kmetih za kruh in druge jestvine in prisili uboge trpine z brutalno silo, da jim odprijo že izpraznjene shrambe. Revno ljudstvo, zbegane in obupane pa gladuje.

To je žalostni učinek vseh hujskarij, ki jih povzročajo različni dr. Angererji, Laknerji i. dr. Žalostna je Velika noč onstran naše črte pri praznih skledah.

Vse drugače je v našem zasedenem ozemlju Koroške. Ljudstvo prehaja pologoma k mirnemu gospodarstvu. Prehranjevalne razmere so se neprimerljivo izboljšale. Velika noč je za naše ljudstvo res praznik vstajenja do svobode in miru.

Redki prihajalci iz Grebinja in Rude prikajajo, kako težko tanošnji Slovenci in v zadnjem času tudi že nemškutarji pričakujejo rešitve izpod težkega jarma. Pri večini ljudstva se opaža prijaznejše razpoloženje nasproti naši državi. Boroveljski socialistični demokratje, ki so nam bili ob prvem zasedanju po naših vojakih vse bolj kot prijazni, si žele tudi polnik jugoslovanskih skled. Ko je pred kakim tednom moral nemški aeroplanski letale na Borovlje z naznanjem, da so Karavanske meje, se se čuli iz vrsti boroveljskih „sedruev“ prav mastne kletve na nemške „lačenbergerje“.

Kdaj bodo tudi naši bratje ome tančte mogli praznovati z veseljem praznik narodnega vstajenja?

Nemška nasilnost v neodrešenem Korošku.

In Jesenice, 20. aprila. (izv. por.) V Glinje je prišel celovinski ekspres, ki je pred kačkim tednom moral nemški aeroplanski letale na Borovlje z naznanjem, da so Karavanske meje, se se čuli iz vrsti boroveljskih „sedruev“ prav mastne kletve na nemške „lačenbergerje“. Kar se pa nče vojnih posejih, pa zastopajo interesante stališča, da bi se jim morala vsa vojna posejih plačati. Te stališča je absurdne in neizvedljive! Če bi morali državljani nade nove države in vojna posejih plačati, bilo bi to skrajno krividno iz nasopečnih razlogov: Vojno posejih se podpisih: 1.) zasebniki, ki se imeli nevaje za upanje v bivše Avstrije in ki se verevali v zvago bivše Avstrije, torej ljudje brez pravega slovenskega priznanja, 2.) ljudje, ki se špekulari na visoke obresti, 3.) denarni zavodi, na katerih je prihajala vlada, in kateri niso imeli dovolj energičnih reprezentantov, da bi se vso deloma energično zoperstavili vladnim zakonom, 4.) mladološki, ki se imeli premikne postavne zastopnike.

Politični pregled.

P Časnikarska delavnost. Naši časnikarski krajovni Net prikazuje način izvirna in posebna povečila brez navade vira. Ker se te poslovne dogajja opozorjam prisotno učenštvo, naj izpoljuje vstavne slike časnikarske delavnosti.

P Pametni ljudje. „Arbeiter Zeitung“ se protivi proustavljeni avstro-nemške republike po boljševiški vzorce, ker bi to znadilo prekinjenje zvez z entanto, odgovod premirja, podaljšanje vojne in izgubo vsake pomoci od strani entante. Ta potrebuje Nemško Avstrijo, ker skoraj niso polje pot iz Italije in Jugoslavije v Češko. Ne bilo bi entanti vseeno, če bi se Nemška Avstrija pridružila Rusiji, pač pa bi jo vojsko zasedla in okupacijske oblasti bi takoj razpustile vse svete, karor se te naredile drugod. In če tudi bi se zasedla Nemška Avstrije, pa bi ustavila vojno v Avstriji. V nekaj dneh bi nas prisili grad, da se sklonimo. Tako pitejo resni ljudje. Primanjajte delovanje naših hujskarjev, pa boste videli, da njihove delovanje stremi le za tem, da bi ugodobili naše slobodno domovino. Ugladili bi radi pet nemških in drugim načeljih, katerim se cedijo slne po prejnjem nadvladu. Ne poslužujte tedaj nemškutarskih, ne laških agentov.

Pokrajinske vesti.

kr Iz Škofje Loke. Čeravno se je iz našega mesta že pomemblo par nemškutarjev, zrak vendar še ni čist. Nekaj elementov v ženskih krilih še vedno ne more pozabiti veselih uric, katere se preživiljali še ne pred letom dni v sladkih objemih nemških in madžarskih oficirjev v lepih poletnih nočeh pod svitom lampiončkov. Tem ljubeznim damam se še sedaj ne more dopovedati, da se nahajajo v Jugoslaviji, kajti, v medsebojnem občevanju se poslužujejo še vedno nemškega jezika, do katerega so jim vcepili uniformirani ljubčki toliko ljubezni. Zanimivo je poslušati pogovore teh zavednic. Prva: „Ljubši mi je moj začenec (zagrizen Nemec, ki se je pa medtem že skoval) nego deset Jugoslavij.“ Druga: „Najraje bi se presečila v Monakovo ali pa Berlin, tu niso ljudje za nas.“ itd. Kolikor nam znano, loterija ne deluje več, a vendar smo redovedni, zakaj se ravno tamkaj shaja vsa ta branža. Hudomušneži pravijo, da se tam zapuščenim nevesticam „šlogajo karte“. Ker se teh „zavednih“ dam ogiblje vsak narodno čuteč človek, jim raste srd in ž njim maščev.

valnost. Pri gledaliških igrah motijo s svojimi neumestnimi opazkami predstave, da je bilo čuti že marsikako pikro besedo s strani drugih gledalcev kar se pa seveda ne prime njenih debelih kož. Njihova predzrost je prikipele že tako daleč, da potom zaslepjene možakarja javno napadajo naše vrle narodne dame, katere se jim vsled svoje pežrtvovnosti na prosvetnem polju trn v peti. Mislimo, da se sčasoma skose narodnih grehov, katerih ste se med vojsko našle kot berač mraza, toda, ker vidimo v vas neopečljivega narodnega Štedljiveca, prikajamo na dan z ročnim nasvetom: Ne razburjajte duhov, ker sicer lahko doživite razčiranje!

kr LDU Ptuj, 21. aprila. V Radniku Stalini se je utrgal plaz ter nepravil veliko škodo. Vedeved je razdejan ter prebivalstvo brez pitne vode. Železniški prenos na pregi Gleboš-Rogatec je ustavljen. Potrebna dela se se takoj začela.

kr Falche elektrarna. Štajerska električna družba je presla za nosilnico podjetja, ki heteromu spada tudi velenje, začetkom vojne z živencem in francoskim kapitalom ustanovljena Falche elektrarna, vedno na prava z 38 000 konjskimi silami. Ob enem je družba presla za izvez teka, ker se nior podjetje ne reaktivira. Elektrica bi se oddajala potem daljnevo na pregi Ruš—Slovenska Bistrica—Konjice—Celle—Maribor. Načelno pa se je izreda napram družbi želez, da se tek oddaja tudi proti jugu in nior v Savske doline. V tem slučaju bi bili lahko edenajsti trikotniški družbi, papirnica v Ratečah, predstavna v Litiji, papirnica v Verčah in mestna elektrarna Škofljanska. Zastopniški elektrarne so ponudili edenajst elektrarne od nemško-avstrijskega podjetja Steiermarkische Elektrizitätsgesellschaft in ustanovitev samostojnega podjetja z sedežem v Ljubljani ali Mariboru. Vprašali bodo družbe, da je pripravljena v Jugoslaviju ustanoviti delniško družbo z 20 milijonskim kapitalom in tako načeloma privzeti na to, da se delniški kapital udeleži z 40 do 50%. Pričakovati je, da bi se udeležni podjetja mestna elektrarna Škofljanska, krajske in Štajerske občine in privatni kapital, da bi se ne moglo pridebiti že državo za „mehanico podjetje“. Za ta slučaj se je zastopnik občine, da bo družba nosilnica.

Članki tujih grehov.

da Židje v Ljubljani. Stavobranji Nemec Pohoršer je predal svojo kraljevsko oblast nekemu zagrebškemu Židu. Ker novi posetnik ni na kraju prišel v zveri s krejeredjem židovske tvrdke Kocelj. Ta krejeredja je 12 let pomagal s svojim delom, da si je Kocelj napolnil žope z nadim donarjem, sedaj pa bo pomagal še temu řefatu! Medodajne oblasti naj bi vendar malo bolj pasle, ker se gredi v Ljubljani.

da Visečečelcem - tehnikom. Vsesloška komisija pri deželnih vladah za Slovenijo, subkomisija za tehnično fakulteto daje začasno na znanje, da smemo upravičeno upati na oficielno otvoritev tehničkega tečaja v Ljubljani pričetkom meseca maja in sicer se na prizno predavanja za I. semestrij od delov gradbenega, strojno-električnega, rudarskega in geodetskega. Prva dva (vrhodna) semestra bi trajala od pričetka maja do pričetka novembra t. l., take da ostane slušateljem odprtia možnost do jesenske inskrpcije na tuji visoki řef, če bi se do takrat ne dosegla ustanovitev ipak tehničke fakultete ali visoke šole po zakonitem aktu. Izrecno se povdorja, da bo imel tehnički tedaj povsem visokošolski značaj in se le začasno rabiti navedeni naziv. Subkomisija mora v najkrajšem času prijaviti deželni vladu točno slušateljev I. semestra tehničkega tečaja namenjensih 4 oddelkov. Zaradi nujne pozivlja vse tehničke-visokošolske prvoletnike ter vse abituriente, ki namevajo k tehničnim študijam, da se nemudoma pismeno prijavijo za obisk tehničkega tečaja v Ljubljani maj-november. Te prijave so posebne važnosti in naj se vpošljajo polnoštevilno. Vsi tovarisi visokošolski-tehnički se prisojijo, da skrbijo zato, da se odzovejo temu pozivu prav vsi, ki pridejo v poštev. Prijave je vposlati na naslov: Ing. M. Šuklje, Bleiweisova c. 7. l.

da Navodila za potne liste v zasedeno ozemlje. Prestojništvo antantnega odpostolstva v Ljubljani je izdalо sledče navodilo za potne liste: 1. Kdor želi potovati v zasedeno ozemlje, naj vloži nekolekovano prošnjo s sliko. V prešnji naj navede

razlage, radi katerih bira v Sloveniji in takoj hoče odpotovati. 2. Odpostavstvo izrajuje vsak dan — tudi ob nedeljakh in praznikih — od 9 ure dep. do 2 ure pop. v Pražakovem ul. št. 3. L nadst. 3. Prošnje ne bodo nikaj rečene, ampak nekaj dni pozneje, ker se mora odpostavstvo prepričati o resničnosti v prošnji navedenih razlogov. V slučaju, da bodo prošnje rečene ugodno dobijo stranke potek bo od 4. do 5. pop. Prošnje za postavitev na nazaj izdaja odpostavstvo le v zelo važnih in nujnih situacijah. Kdo prosi za potni list, naj prešnji navede: 1. Ime in priimek, 2. Rojstno leto, 3. Kraj bivališča, 4. Kraji kamor mali potevati, 5. Vzrek potovanja. Destavi naj lastno sliko, če je imen, ali kako želite v dokazi istovetnosti, po 20. ali 21. t. m. estavno maje zaprete. V tem času ni dobiti potnih letov. Prošnje naj bude kratko, n. pr.: Predstojanstvo entomnega odpostavstva v Ljubljani. Anton Šilic, r. l. 1880 v Prvačini h. št. 26, glavarstvo Gorica sedaj biv. v Kranju, prosim za potni list v Prvačino. Člani moje družine so: Ana r. l. 1887, Ivan (1903), Marija (1906). V Kranju, dne 17. aprila 1919. Anton Šilic.

dn Veterinarskom! V sredo, dne 23. t. m. se vrši pri "Neven svetu" ob 4. uri pop. sestanek radi skupnega odloka v Bratislavi. Pridite vsi! Akočki odber.

dn Priprave na evropske dnevnike, ki jih 26. in 27. t. m. prirede slovenski akademiki, kar najlepše napoveduje. Prihodnji sestanek se vrši v torku 22. t. m. Tevaristi, ne pretite podpisnega odbera pri delu na sedmici in se sestanka udeležite v še večjem številu, kateri zadajega. — Veselidel odsek SSSA.

dn Zagablia je uboga blaginja v soboto na Marijanskem trgu ali v Weltev ulici ročno terlice s 100 K. Ker denar ni bil njen, prosi lepo najdolj, naj odda predi nagradni terlice ali vsaj denar v upravnosti "Jugoslavije".

Kulturni progled.

Koncert go. P. Levčetove in gđ. Dame Koblerjeve. Smešnji koncert je uspel, kateri smo pač pričakovali od naših vrhov umetnic, nadveč silajmo. Občinstvo, ki se je koncerta udeležilo v velikem številu, je sprejemalo preizvajane umetvorce z navdušnim aplavzem. Ga. Levčetova je prednašala izbrane skladbe z znano spremnostjo; imed vseh posmico se pa najbolj ugajale Pavčičeva "Uspavanka" in "Slavček"; Bojčeva "Uspavanka", katero nam je zapela s tako ljubkoštjo, da smo ji vse za to hvalili. Tudi srbske narodne nam je zapela z topilim občutkom in žela oblo počivala. — Delikatna in precizna spremljevalka ji je gđ. Koblerjeva, ki je že posebej nasopila z tečkimi skladbami slavnega Suba, Chopina in Lisza. Izvajala jih je z polnim razumevanjem in temperamentom. Na spletnem želje je dodala še ene skladbe. Da bi temu koncertu sledil v kratkem še drugi, je poklevna želja vseh. V.V.

Preda se:

Slovenaštvo, najboljše vrsto z lepo opravno dobiti pri L. Kobler v Kranju, deklariram ne razpredam vse začete.

Pyas po 2 K kg prodaja Sevor & Kemp, Ljubljana, Wokova ul. 12.

Trenutno ženinom in novostim priporočam, da se pri nakupu pohištva oglašate v zalogi pohištva, Vide Bratovž v Ljubljani, Marije Teresije cesta 12 (Kolizej) in Stari trg 4. 19

Kupi se:

Rupca vsake vrste stare, četudi pokvarjene godbene instrumente in gramofone. Primoč tudi na dom posjeti. A. Korač, gostilna "pri Andreku" v Sp. Šiški pri Ljubljani. 372 5-1

Vsekine sedo 50-500 1 vsebine kupim. — Ponudbe

Razna poročila.

Pred Wilsonovim odhodom.

rp LDU Brest, 21. aprila. (Dunk) Parnik "George Washington", na katerem se bo Wilson vrátil v Zedinjene države, je despot semkaj.

Skupen nastep anteata in Češoslovaska proti nadžarski komunistični vladi.

rp LDU 21. aprila. (Dunk) Ker se včeraj na Dunaju razširjale vesti, da se v Budimpešti strmeglavili diktaturni komunisti in da se Belo Kun-a umoril, je "Stern und Montagszeitung" brzjavno vprašal poverjenika Belo Kun-a, ki je izjavil, da te ni res. Poletaj na rumunski fronti se je že drugi dan izboljšal. Tretji dan se je redna garda z vstopom postavila v bran ter na nekaterih mestih celo napredovala. "Stern und Montagszeitung" poroča z informacijo, da je vseh pogajanja med entente in med češoslovake skupno želite, da je v najkrajšem času pridobavljen aktívna nastopa proti ogrskim sovjetskim vladam tudi zgoraj zahoda.

Anglež v Belgradu.

LDU London, 20. aprila. "Morningpost" približuje poročilo svojega belgrajskega zastopnika, ki z simpatijo opisuje sedanji položaj jugoslovanske vojske in navaja vse grozedejstva, ki jih je povzročil barbarski sovjetski med okupacijo.

Brzojavnji premet z Nemško Avstrijo zoper dovoljen.

rp LDU objavlja uradno: Vseled edilna počitna ministrstva z dne 10. t. m. št. 7449 je zaseben brzjavni promet z celo Nemško Avstrijo zoper dovoljen. Dovoljeno se navade in nujne brzjavke. Iste so podvršene vojaški cenzuri in sicer za kraje na Kranjskem vojaški cenzuri v Ljubljani, iz Koroške in Štajerske cenzuri v Mariboru.

Revolucionarno gibanje med italijanskim vojaštvom v zasedenem ozemlju.

rp Lugano, 20. aprila. (Pet. per.) Iz Trsta preko zasedenega ozemlja prihajajoči trgovci zatrjujejo, da se pripravljajo v Trstu mnogošt. vili boljševiki elementi na ostre odprti proti zasedenemu ročemu Italijanske vlade. Boljševiška agitacija se siri zlasti med vojaštvom v zasedenem ozemlju blizu Avstrije. Italijanske vojaške oblasti zadržujejo z sdo vojaštvu, ki postaja vedno bolj revolucionarno.

Zadnje vesti.

Iz mirovne konference.

LDU Bern, 19. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Vseled edinstveni Lloyd George, ki se je povrnih v Pariz še le v detek zvezcer, svet četverice zmedni ni imel seje. Popoldne se je v ministru za zunanje stvari vršila seja vseh velevljosti in drugih zaveznikov, ki se bodo napovedali vojno. Razpravljali so o obliki mirovne pogodbe in

tudi o korakih, ki bi jih bilo treba ukreniti, ako bi se Nemčija branila podpisati pogodbo. Nadalje so določili tudi, v katerem redu bo podpisana mirovna pogodba od drugih sovražnih držav. Svet četverice je sklenil, da se obrne na maršala Focha, ki naj sestavi načrt odredb, ki bi jih bilo treba izvesti, ako bi Nemčija odklenila podpis. Druge sovražne države bodo podpisale pogodbo v naslednjem redu: Avstro-Ogrska, nato Belgradija in končno Turčija. Kakor poroča "Rappel", bodo pozvani odpostanci teh držav na 9. majnica v Versailles. Besedilo pogodbe bo predloženo nemškim odpostancem v Versaillesu dne 26. aprila. Računa se, da bosta dva tedna zafrašala nemškim odpostancem, da preudijo pogodbo in prejmejo privilejnje svoje vlade. V nemškem parlamentu, sklicanem v Weimar, bo najbrže Scheidemann te dal sporeči poslancem besedilo pogodbe. Glasom raznih vesti bo Nemčija skušala hitro spraviti na dnevni red razprave o vprašanjih, ki so jih zavezali že reči. Gospod Brockdorff Rantzau je imjal zastopniku časopisa "Newyork Sun", da meni Nemčija, da one teške pogodbe, glede se navajajo na saško kraljestvo, skušajo privraviti glede aneksije. On da ne bi nikdar podpisal pogodbe, ki bi vsebovala zlčno klavzulo, tudi ako bi jo hotel podpisati nemški parlament.

LDU Bern, 19. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: V petki seji se je počel svet četverice z vprašanjem Odanske in z italijanskim jugoslovanskim problemom.

LDU Bern, 19. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Albaško odpostavstvo je predložilo včeraj svetu četverice skupno, v katerem se načrtovajo skedilive posledice, ki bi nastale za Albaško in za druge balkanske narode, akar bi si Italija pridržala Valona.

LDU Bern, 20. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Od mirevne pogodbe, ki bi jo bilo bolje nazivati preliminarni dogovor, je od približno 1600 članov, katere bo obsegala, treba prirediti več kot 600 članov. Besedilo bo zastavljeno v francoskem, angleškem in italijanskem jeziku.

Zgodovinski dan v Črni gori.

LDU Podgorica, 21. aprila. Jutri se sestane tu narodna skupščina. Primo je že veliko delegatov iz vseh krajev Črne gore, a drugi se pričakujajo. Delegati so zdaj navdušeni, ker so se jutri proglašila likvidacija zasedenega stanja v Črni gori in sicer po 13. novembra leta. Ta dan bo zgodovinski v Črni gori.

Veliki nemir v Italiji.

LDU Pariz, 19. aprila. Trenutni časopisi potrjujejo vesti o izgredih v Italiji. V Milani se bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Splošna stavka se je razširila tudi na Turin, Bologno in Genuo. Milanski projekti je bil odpozan. Z oskrbo na te izgredne pite "France libre": V trenutku, ko pomešame te vrste, se spominjam krvavih nemirov, ki so vrtili lani v Milani in ki so pri nas znali.

gospodarstvo banditov priporoča: Destilacija e-zece Srečko Potnik, Ljubljana, Slovenska ul. 27. Izstavam se kupuje svedki na milijoniranje po 15 K za kg. 183

Popravlja ar in zlatarje sprejme F. Čudenc Šia, Ljubljana, nasproti glavne pote. 591

Dopisovanje in žemljitev ponudbe

Star sem 26 let, izuden mesar. Želim znanja o gospodinjstvu ali vedenju, katera bi imela gestilno in mersario. Le resne ponudbe naj se pošteje pod "Mladost" na podružnico "Jugoslavije" v Ptaju.

Naravno malinovo in elektrono esenco in druge potrebštine za izdelavo dobrih pokalič, kakor tudi 70 odst. malinovo fondat-esenco za

Na stolice italijanski proletarje je bila takrat ubitih. Bojimo se, da Orlando, čigar čustva poznamo dobre, ne obžaluje, da se je s tako vneto udal politiki. Njegovo ministrstvo za zunanje stvari skuša sedaj, hipnotizirane po londonskem paktu, z vsemi sredstvi preprečiti zdržitev Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sonino zoper skuša vzdrževati vesti o boljševizmu v Jugoslaviji, medtem ko boljševizmu na Ogrskem ne pripisuje nobene važnosti ter obenem igra sumljivo politično igro v Bolgariji.

Istečasno pa vzdržuje na nasprotni obali Jadranške morje precejšnje število oseb, ki naj skušajo izviti v dočeli nemire, katerih posledice je lahko mogoče predvidevati. Ta diplomatska igra je nices komplikirana, vendar pa ne nudi nič nevega.

Tudi Nemčija se je za časa cesarja Viljema posluževala boljševiškega straku na Rusku. Viljemu umik pa more pričati, da se mu njegovi poslanci niso posrečili, temveč so mu dejali, da žanje vikar, kjer seje veter.

Prva katolička procesija v Belgradu.

LDU Belgrad, 21. aprila. Na veliko seboto se je vršila prvičrat po belgrajskih ulicah slovenska katolička procesija, katero so se udeležili ministri dr. Karločec, Alampović, admiral Feč, srbski podpolkovnik Dmitrijević, mnogi srbiški elitičev, kolonialne dežete in mnoge občinstva.

Ustanovitev enotne boljševiške stranke v Jugoslaviji.

LDU Belgrad, 21. aprila. Včeraj im danes se vrši na velika skupčina socijalistov. Prisotnih je nad 400 delegatov iz Srbe, Vojevodine, Hrvatske, Slavonije, Bosne in Hercegovine in Dalmacije. Iz Vojevodine se prisotni poslanci dežence in levice. Slovenija ni bila zastopana. Enoglasno je bilo sklenjeno ujedinjenje vseh strank v eno stranko: Socijalno radnična partija Jugoslavije (komunisti). Med drugim so sklenili, da ne vstopi noben socialist v začasne Narodne predstavništve, dokler se ne izvrši splošna demobilizacija in dokler se ne izvrši volitve v konstituzi.

Zdravitev Trsta z Italijo dovede mesto do pogina.

LDU London, 19. aprila. Nedeljni "Times" objavlja pismo italijanskega Italjana, kjer povdara pisec, da se samo manjšina italijanskega prebivalstva v Trtu zavzemata za zdržitev z Italijo, med tem ko je večina prepirčana, da bi ta zdržitev dovedla mesto do pogina.

Kongres socijalistov v Parizu.

LDU Pariz, 21. aprila. (DKU) "Agence Havas" javlja: Kongres socijalistov se je v nedeljo odvivel. V popoldanski sejti je predsedoval strasburgski župan, ki je stavil povrnitev Alsacke in Luterbergije k Franciji.

Indajatelj in odgovorni urednik Anton Peseč.

Trgovina "Zvezna tiskarna" v Ljubljani.

Prima bosanske

SLIVE

prodaja dokler traja za loga trž. šped. in komis. del. družba, BALKAN. Ča ceni K 5-40 za kg; vreče se zaračunijo K 5.— za komad. 961 3—

Čebelnji vošek

suhe satine in odpadko syc

kupuje po najvišji dnevni ceni

J. KOPAČ, svečar Ljubljana, Celovška c. 90.

Preda se:

na upravnštvo pod "Vinčki sedi".

Kupim po najvišji cenji hibnjanske franko znamke z nadpisom "P", ki so bile takoj izdane od februarja do konca marca, kot poto prevzimo (razenka znamka). A. Spitzer, Ljubljana, Kolizej, 519 3— 1

Službe:

Absolvant nadzarsko-vinarske šole, z dveletnoprakso in tečje primerne službe. Ponudbe pod "Absolventi", Strnišče pri Ptini.

Trgovski pomočnik (specerist) išče službe kot prodajalec ali skladščar (magaziner). Ceni ponudbe se prosi na podružnico "Jugoslavije" v Ptaju.

Razno:

Kdo izdeluje pile, naj sporoči svoj naslov pod

"Pile" na upravo "Jugoslavije" 961 7-3

Edo bi posredil posrednemu Slovensku K 400 — proti 50%, obresti in vratitvi tekem petih let. Cenj. dopise prosim na uprava Mita pod "Obri". 545

U. Ljubljana publujem ali občinstvo se preporuča. Restavracija v Prešernovej ulici 9.

Krajaški in čevljarski stroji so despot. Sukač Črna in bel, najboljše znamke "Veriga", so dobri na dobrole pri Jos. Petelinu, v Ljubljani, Šv. Petra nasip 7. 546

Lokal za trgovine v Ljubljani, se itče. Pripravljen sem dati lepo nagrado. Ponudbe na upravo lista pod "Lokal". 309

aromatiziranje banditov priporoča: Dest

Sprejmemo inteligentnega spretnega

akviziterja

za nabiranje oglasov. Zaslужek lep in trajen.
Upravnštvo „Jugoslavije“.

Sprejmemo spretne kolporterje (prodajalce)

za dnevnik „Jugoslavijo“. Zaslужek lep in stalen.
Upravnštvo „Jugoslavije“.

Prodam

I wagon suhega svinskega mesa in I wagon svinske čiste domače masti.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati na lastnika
Blagoja Cveič, Šid (Sriem).

Mizarstvo na električni obrat.

Da zamerem zadovoljstvju v polni meri svoje osnovne dejavnosti, preuredil sem svojo mizarstvo obrat s streli na električni obrat. Z ozirom na to prosim svoje dosednjace dejmalce, da mi obrazijo še nadalje svoje naklonjenost. — Dovoljujam si osoziriti vse korporacije in zavode na svoje mizarstvo, zagotavljajoč točno in solidno posredbo.

Andrej Kregar, strojno mizarstvo
št. Vid-Vidmarje pri Ljubljani. 964

Gospodarska zveza v Ljubljani

je dobila večjo množino

manufakturnega blaga.

Interesenti naj se osebno takoj zglasijo.

Brzjavne droge

iz borovega, smrekovega, bujovega in mecesnowega lesa, 6—13 cm dolge, 14—20 cm na tenkem koncu, kupi v večji množini

Guido Rütgers, naprava za lesne impregnacije, ranje v Hočah p. Mariboru.

Javna dražba

v Stariloki pri Škofjiloki pri prejšnji Guzeljevi žagi „Skale“ se vrši v soboto, dne 10. maja t. l. ob 9. uri zjutraj.

Prodajale se bodo žage, cirkularne žage, stroji za obdelovanje lesa, vodna kolesa itd.

Dražbeni pogoji se razglasijo pred začetkom dražbe.

! Izvrstno poduzeće !

sa sigurnim velikim dohotkom, trajnu, može postići jedno dioničko društvo sa kapitalom od 2—300.000 kruna.

Upute i gotove primjerke na ogled kod „LIBERTAS“, Zagreb, kamo se i ponude imaju slati.

Fran Baš

dip. živinozdravnik ordinira

Celje, Glavni trg št. 12.

GARJE

srbečico, hraste, lišće, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne kaže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razprodaja lekarna Trnkósy v Ljubljani, zraven rotovža.

VINO

staro in novo, slivovko, rum itd. sadim po najnižjih cenah.

Kupujem suhe gobe, dobre vreče in želod.

M. Rant, Kranj.

Razpošilja

vse vrste papirja.

Preskrbi razno blago.

Se priporoča 95. 3-1

JOS. OMERSA

trg. agentura in kom. trgovina

Ljubljana

Dunajska cesta 6/I.

Pohištvo

za spalne, jedilne in gospodske sobe, kulinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, niže in stoli iz mokrega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesene, železnega in tapeiranega pohištva v vsakem slogu od prosti do najboljši izvršitve po jakih nizkih cenah.

pri tvrdki za pohištvo

KAREL PREIS

Maribor, Stolni trg 6.

Prost ogled! Ceniki zastonji!

Najžalostnejšega srca javno vsem srečencem, prijetljivim znancem, da se je naš iskrenoljubljeni srivec, oziroma če in žal gospod

Mihail Janežič

veleposesnik in gostilničar v Župelevcu

dne 12. t. m. v Čukavcih pri Pišanski smrtno posrečil. Pogreb se je vršil dne 16. t. m. na pokopališču v Kapelah.

Tem potem izražamo najsištejšo zahvalo za vse dokaze iskrenega sočutja. Postopeč se pa zakvaljujemo vsem onim, ki so nam v priliki nesreče in pri prevozu pokojnika pomagali z dejanjem ali nasvetom.

Žalujoča rodbina Janežič.

Hotel „TRIGLAV“ na Bledu z opet otvorjen.

Za topla in mrzla jedila kakor tudi za izbornno pristno pihačo je poskrbljeno.

RAZGLAS.

Vsem uradom, trgovcem, industrijem in obrtnikom se naznanja, da je tvrdka „Impex“, importna in eksportna družba z o. z. v Ljubljani, začela ta teden poslovati. Pisarna Impexa se začasno nahaja na Miklošičevi cesti 6, II. nadstropje in uradije od 8.—12. in 2.—6. ure popoldne.

Tvrdka „Impex“ se bo pečala z vsemi programi uvozne in izvozne trgovine in bo v prvi vrsti stremila za tem, da preskrbi domačo industrijo s potrebnimi surovinami, da bo mogla dovoljno zaposlit vse svoje delavske moči in dati dela še ne zaposlenim ter kriti domači trg z vsemi potrebščinami. Njena naloga bo dalje, zasigurati domačim industrijskim proizvodom trdno stališče na svetovnem trgu ter jim osvojiti ugledno mesto v inozemstvu. Preskrbela bo domači trg s kolonijalnim blagom in z vsem, kar bo potreboval domač trgovec in konzument iz inozemstva ter skušala v vsakem oziru zadostovati domačim potrebam.

Glavni njen cilj je, približati konsumenta producentu in izključiti verigo prekupovalcev, ki blago obremenene s pretiranimi dobički in pribitki.

V sedanji težki prehodni dobi bo v svrhu ščitjenja domače valute poslovala v glavnem z izmenjavo blaga proti blagu, prevzela pa bo vzlici temu vse transakcije z inozemstvom.

Poslovala bo na lastni račun in pa v komisiji ter osnova v svrhu hitrejšega in uspešnejšega poslovanja v vseh važnejših trgovskih središčih svoje podružnice in zastopstva.

V LJUBLJANI, dne 17. aprila 1919.

IMPEX.